

calendari escolar
del medi ambient
2013-2014

Diputació
Barcelona

calendari escolar del medi ambient 2013/2014

Informació de contacte

Secretaria Tècnica
Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat
Comte d'Urgell, 187
08036 – Barcelona
Tel.: 93 4022222
A/e: agendaescolar@diba.cat
<http://www.diba.cat/xarxasost>
<http://agendaescolar.diba.cat>

 twitter.com/agenda_escolar

 www.facebook.com/agendaescolar

Informació per al professorat

El consum d'energia porta associat unes implicacions per al planeta i per a les persones. El sector energètic és, de fet, un dels principals contribuents al canvi climàtic, un dels problemes globals que amenacen la Terra.

No podem deixar de consumir energia; sense energia no hi ha vida. Però sí que podem reduir-ne el consum, optar per l'estalvi i apostar per maneres més eficients de fer-ne ús.

Al llarg d'aquest curs coneixerem diferents maneres per a reduir la nostra petjada energètica i, així, contribuir a generar un planeta més net i sa i, per tant, més saludable per a les persones i la resta d'éssers vius que l'habitarem. I és que són precisament les petites accions individuals i col·lectives a nivell local les que desencadenen grans canvis a nivell global.

Recordeu, també, que teniu a la vostra disposició el web de l'Agenda Escolar (<http://agendaescolar.diba.cat>). Hi trobareu els continguts del curs actual i els d'anys anteriors, juntament amb explicacions sobre les diades d'interès internacional. També ens trobareu a les xarxes socials: Facebook (<http://www.facebook.com/agendaescolar>) i Twitter (http://twitter.com/agenda_escolar).

D'altra banda, si teniu dubtes, suggeriments o comentaris, ens els podeu fer arribar a través d'aquesta adreça de correu electrònic: agendaescolar@diba.cat.

Esperem que tant aquest calendari com la informació que podreu trobar al web siguin del vostre interès i que tingueu molt bon curs!

setembre 2013

Per fer qualsevol cosa,
necessitem energia:

per moure'ns, per vestir-nos,

per fabricar qualsevol producte, per escalfar-nos a l'hivern,

per estudiar, per respirar, per córrer, per jugar...

El consum d'energia té implicacions per al planeta i per a les persones.

De fet, el sector energètic és un dels principals contribuents al canvi climàtic,
un dels problemes globals que ens amenacen.

**Durant aquest curs aprendrem moltes
coses sobre l'energia i com ens afecta.**

dilluns 26	dimarts 27	dimecres 28	dijous 29	divendres 30	dissabte 31	diumenge 1
dilluns 2	dimarts 3	dimecres 4	dijous 5	divendres 6	dissabte 7 <small>Dia Internacional de l'Alfabetització</small>	diumenge 8
dilluns 9	dimarts 10	dimecres 11 <small>Diada Nacional de Catalunya</small>	dijous 12	divendres 13	dissabte 14	diumenge 15
dilluns 16 <small>Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura</small>	dimarts 17	dimecres 18	dijous 19	divendres 20	dissabte 21 <small>Dia Internacional de la Pau</small>	diumenge 22 <small>Dia Europeu sense Cotxes</small>
dilluns 23 <small>Dia Internacional contra l'Explotació Sexual i el Tràfic de Dones</small>	dimarts 24	dimecres 25	dijous 26	divendres 27	dissabte 28	diumenge 29 <small>Dia Mundial del Cor Dia Internacional de les Persones Sordes</small>
30						

Sabies que...? A la Terra, gairebé tota l'energia que utilitzem les persones té l'origen en el Sol. La gran quantitat d'energia que aquest astre produeix arriba al nostre planeta i ens dóna llum i calor, fent possible la vida tal com la coneixem. L'acció directa dels raigs del Sol sobre l'atmosfera crea diferències de temperatura que originen els vents, les onades i la pluja. D'aquí provenen les anomenades energies renovables: l'èdica, la hidràulica, la mareomotriu i la solar (ja sigui tèrmica o fotovoltaica).

octubre 2013

El menjar que llencem a les escombraries suposa una despesa innecessària d'energia i recursos, a més de tenir associades una sèrie de conseqüències ètiques, econòmiques i ambientals.

Heu pensat mai en
quantes vides animals i
vegetals acabaran a les
escombraries per no res?

Hi ha molts gestos senzills per reduir el malbaratament alimentari: comprar i cuinar les quantitats adequades, dosificar els aliments (sobretot els d'origen animal) que consumim, prestar atenció a les dates de caducitat, netejar el frigorífic regularment, cuinar les restes d'altres àpats, fer compost o conserves...

30 dilluns	1 dimarts Dia Internacional de la Gent Gran	2 dimecres	3 dijous	4 divendres Dia Mundial dels Animals	5 dissabte Dia Mundial dels Ocells Dia Mundial dels Professors	6 diumenge
7 dilluns Dia Mundial de l'Hàbitat	8 dimarts	9 dimecres Dia de l'Anar a Peu a l'Escola Dia Mundial del Correu Dia Internacional per a la Reducció de Desastres Naturals	10 dijous Dia Mundial de la Salut Mental Dia Mundial contra la Pena de Mort	11 divendres	12 dissabte	13 diumenge
14 dilluns Dia Mundial de la Vista	15 dimarts	16 dimecres Dia Mundial de l'Alimentació	17 dijous Dia Internacional per a l'Eradicació de la Pobresa Dia Mundial contra el Dolor	18 divendres	19 dissabte	20 diumenge
21 dilluns	22 dimarts	23 dimecres	24 dijous Dia sense Paper Dia de les Nacions Unides Dia Mundial d'Informació sobre el Desenvolupament	25 divendres	26 dissabte	27 diumenge
28 dilluns	29 dimarts	30 dimecres	31 dijous Dia Universal de l'Estalvi	1 divendres	2 dissabte	3 diumenge

Per reflexionar... Segons Tristram Stuart "es desaprofita més menjar al món del que podrien consumir totes les persones que passen fam". L'autor va calcular que si hagués estat capaç de recollir tot el menjar malgastat a la Gran Bretanya en un sol dia, hauria tingut prou aliments per oferir un àpat a 60 milions de persones.

novembre 2013

No podem deixar de consumir energia; sense energia no hi ha vida. Però sí que podem reduir-ne el consum, estalviar-ne i fer-ne un ús més eficient.

Ens podem acostumar a apagar els llums de l'habitació o de la classe, quan en sortim, a regular la calefacció i l'aire condicionat a una temperatura adequada, a apagar els ordinadors o altres aparells elèctrics quan ja no els fem servir (així evitem el "consum fantasma"), a utilitzar les escales en comptes de l'ascensor, a canviar les bombetes halògenes o incandescentes per altres de baix consum, etc.

dilluns 28	dimarts 29	dimecres 30	dijous 31	divendres 1	dissabte 2	diumenge 3
dilluns 4	dimarts 5	dimecres 6 <small>Dia Internacional per a la Prevenció de l'Explotació del Medi Ambient en la Guerra i els Conflictes Armats</small>	dijous 7	divendres 8	dissabte 9	diumenge 10 <small>Dia Mundial de la Ciència al Servei de la Pau i el Desenvolupament</small>
dilluns 11	dimarts 12	dimecres 13	dijous 14 <small>Dia Mundial de la Diabetis</small>	divendres 15	dissabte 16 <small>Dia Internacional per la Tolerància</small>	diumenge 17
dilluns 18 <small>Inici de la Setmana Europea de la Prevenció de les Caïdes</small>	dimarts 19	dimecres 20 <small>Dia Mundial de la Infància</small>	dijous 21 <small>Dia Mundial de la Televisió</small>	divendres 22	dissabte 23	diumenge 24
dilluns 25 <small>Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra la Dona</small>	dimarts 26	dimecres 27	dijous 28	divendres 29 <small>Dia Internacional de la Solidaritat amb el Poble Palestí</small>	dissabte 30 <small>Dia sense Compres</small>	diumenge 1

I tu, què pots fer...? Una bombeta incandescent gasta el 90% de l'energia per produir calor i només el 10% per il·luminar.

Les làmpades de baix consum duren fins a vuit vegades més que les convencionals i estalvien el 80% d'energia.

Encara tens bombetes incandescentes a casa? Feu un llistat d'accions que podeu dur a terme per estalviar energia, tant a l'escola com a casa.

desembre 2013

Els moments de crisi ens obliguen a ser més creatius, a aprofitar tot el que tenim i, per tant, a llençar menys. Reciclar equival a estalviar energia. No només proporciona grans avantatges per al medi ambient, sinó també per a l'economia i la salut. I és que, a banda de reduir la contaminació i les escombraries als abocadors, evita l'extracció de noves matèries primeres, estalvia energia, aigua i recursos.

Per tant, reduïu, reutilitzeu i... recicleu tant com pugueu!

dilluns 25	dimarts 26	dimecres 27	dijous 28	divendres 29	dissabte 30	diumenge 1
dilluns 2	dimarts 3	dimecres 4	dijous 5	divendres 6	dissabte 7	diumenge 8
dilluns 9	dimarts 10	dimecres 11	dijous 12	divendres 13	dissabte 14	diumenge 15
dilluns 16	dimarts 17	dimecres 18	dijous 19	divendres 20	dissabte 21	diumenge 22
dilluns 23	dimarts 24	dimecres 25	dijous 26	divendres 27	dissabte 28	diumenge 29
30	31	Nadal	Sant Esteve			

Sabies que.... Per cada tona de paper reciclat, se salven entre cinc i disset arbres, s'estalvien entre 21.000 i 100.000 litres d'aigua i el 50% de l'energia que invertiríem a generar la mateixa quantitat de paper no reciclat i s'evita l'emissió de 900 kg de CO₂.

Encara utilitzes paper blanc?

Cada ampolla de vidre reciclada permet estalviar l'electricitat que necessitaria una bombeta de 100 watts durant quatre hores. Reciclar 3.000 ampolles de vidre evita 1.000 Kg d'escombraries i redueix la contaminació de l'aire en un 20%.

gener 2014

El sector transport consumeix molta energia. A les ciutats, els cotxes són responsables de més de la meitat de les emissions de CO₂. A més, són la font principal de contaminació i soroll.

dilluns 30	dimarts 31	dimecres 1 <small>Cap d'any</small>	dijous 2	divendres 3	dissabte 4	diumenge 5
dilluns 6 <small>Reis</small>	dimarts 7	dimecres 8	dijous 9	divendres 10	dissabte 11	diumenge 12
dilluns 13	dimarts 14	dimecres 15	dijous 16	divendres 17	dissabte 18	diumenge 19
dilluns 20	dimarts 21	dimecres 22	dijous 23	divendres 24	dissabte 25	diumenge 26 <small>Dia Mundial de l'Educació Ambiental</small>
dilluns 27 <small>Dia Internacional de Commemoració de les Victimes de l'Holocaust</small>	dimarts 28	dimecres 29	dijous 30 <small>Dia Escolar de la No-violència i la Pau</small>	divendres 31	dissabte 1	diumenge 2

I tu, què pots fer? Sempre que puguis, vés a peu o amb bicicleta i utilitza el transport públic. Si no tens més remei que anar amb cotxe, pots proposar als teus pares que el comparteixin amb altres persones que facin el mateix trajecte. Així, estalviareu energia i diners i, a més, serà una bona oportunitat per fer nous amics!

febrer 2014

Moltes de les coses que tens al voltant –i, fins i tot, moltes de les que portes posades sobre la pell– existeixen gràcies al petroli utilitzat en el seu procés de fabricació i transport.

Per exemple: sabates, pega, mitges, matalassos d'escuma, CD, DVD, ampolles de plàstic, lents de contacte, gel per als cabells, raspalls de dents, endolls, vambes, ordinadors, impressores, espelmes, abrics, bosses de plàstic...

dilluns 27	dimarts 28	dimecres 29	dijous 30	divendres 31	dissabte 1	doming 2
dilluns 3	dimarts 4 <small>Dià Internacional contra el Càncer</small>	dimecres 5	dijous 6	divendres 7	dissabte 8	doming 9
dilluns 10	dimarts 11 <small>Dià Mundial del Malalt</small>	dimecres 12	dijous 13	divendres 14	dissabte 15 <small>Dià Internacional del Càncer Infantil</small>	doming 16
dilluns 17	dimarts 18	dimecres 19	dijous 20	divendres 21 <small>Dià Internacional de la Llengua Materna</small>	dissabte 22	doming 23
dilluns 24	dimarts 25	dimecres 26	dijous 27 <small>Dià Internacional de l'Os Polar</small>	divendres 28 <small>Dià Mundial de les Malalties Rares</small>	dissabte 29	doming 30

Sabies que...? En aquest mateix moment, al món, es consumeixen milers de barrils de petroli. Cada quinze segons es buida l'equivalent a una piscina olímpica plena de petroli. Entre tots en un dia buidem 5.500 piscines de petroli!

març 2014

T'imagines un futur en què els prats i els boscos substituïssin l'asfalt, les persones guanyessin terreny als cotxes i en lloc de fums respiréssim agradables perfums naturals?

Aquesta realitat és possible i, a més, existeix! S'anomenen *ciutats en transició* –en anglès, *transition towns*. Es tracta d'iniciatives de ciutadans que s'uneixen per crear un model de poble o ciutat més sostenible, amb l'objectiu de reduir la dependència del petroli.

dilluns 24	dimarts 25	dimecres 26	dijous 27	divendres 28	dissabte 1	diumenge 2
dilluns 3	dimarts 4	dimecres 5	dijous 6	divendres 7	dissabte 8 <small>Dia de la Dona Treballadora</small>	diumenge 9
dilluns 10	dimarts 11	dimecres 12	dijous 13	divendres 14 <small>Dia Europeu per a la Prevenció del Risc Cardiovascular</small>	dissabte 15 <small>Dia Mundial dels Drets del Consumidor</small>	diumenge 16
dilluns 17	dimarts 18	dimecres 19	dijous 20 <small>Dia sense Carn</small>	divendres 21 <small>Dia Internacional de l'Eliminació de la Discriminació Racial</small>	dissabte 22 <small>Dia Mundial de l'Aigua</small>	diumenge 23 <small>Dia Meteorològic Mundial</small>
dilluns 24 <small>Dia Mundial de la Tuberculosi</small>	dimarts 25	dimecres 26	dijous 27	divendres 28	dissabte 29	diumenge 30
31						

La proposta: Busqueu informació sobre les ciutats en transició. Quines són les seves característiques i per quin model de ciutat aposten? Després, reflexioneu tots junts sobre quines accions es podrien dur a terme per afavorir la transició del vostre poble, barri o ciutat cap a un model més eficient i sostenible.

abril 2014

El plàstic és per tot arreu! De fet, és difícil pensar en objectes completament lliures de plàstic: bosses, envasos, ordinadors, bolígrafs, mobles, utensilis de cuina, medicaments, roba o sabates estan fets o envasats amb plàstic.

Si bé és cert que es tracta d'un gran invent amb moltíssimes aplicacions,

té l'inconvenient que per fabricar-lo es consumeix molta energia, és molt difícil i costós de reciclar, i és un dels contaminants principals del sòl i dels oceans.

Per això, cal fer-ne un ús responsable per preservar el medi ambient i la salut del planeta i de les persones.

I és que estalviant plàstic també estalviem energia.

dilluns 31	dimarts 1	dimecres 2	dijous 3	divendres 4	dissabte 5	diumenge 6
dilluns 7 Dia Mundial de la Salut	dimarts 8	dimecres 9	dijous 10	divendres 11	dissabte 12	diumenge 13
dilluns 14	dimarts 15	dimecres 16 Dia Mundial de la Veu	dijous 17	divendres 18 Divendres Sant	dissabte 19	diumenge 20
dilluns 21 Dilluns de Pasqua Florida	dimarts 22 Dia de la Terra	dimecres 23 Dia Mundial del Llibre i dels Drets d'Autor Sant Jordi	dijous 24 Dia Mundial de l'Animal de Laboratori	divendres 25 Dia d'Àfrica del Paludisme	dissabte 26 Dia Mundial de la Propietat Intelectual	diumenge 27
dilluns 28 Dia Mundial de la Seguretat i la Salut en el Treball	dimarts 29 Dia Internacional de la Dansa	dimecres 30 Dia Internacional sense Soroll	dijous 1	divendres 2	dissabte 3	diumenge 4

I tu, què pots fer?

i les publicarem al web!

Penseu diferents maneres de reduir el consum de plàstic. Ens les podeu enviar a agendaescolar@diba.cat

maig 2014

Una bona manera d'estalviar energia és optar per productes locals o de quilòmetre zero. És a dir, productes fabricats al costat de casa i que, per tant, no han hagut de recórrer quilòmetres i quilòmetres fins a arribar a les nostres mans. D'altra banda, els aliments de temporada són més frescos i saludables, conserven millor les qualitats originals i suposen un estalvi en transport, benzina, emissions de CO₂, fertilitzants, conservants, refrigeració, etc.

Per reflexionar... Un quilo de raïm de Xile i un quilo de raïm del Penedès pesen el mateix, però el seu impacte sobre el medi ambient és molt diferent. En el primer cas, els costos associats al seu consum són molt més elevats: a banda dels fungicides per ajudar a conservar-lo, cal afegir el cost energètic associat a la refrigeració i el transport (més d'11.000 km el de Xile vs. menys de 100 km el del Penedès).

dilluns 28	dimarts 29	dimecres 30	dijous 1 Dia Internacional dels Treballadors	divendres 2	dissabte 3 Dia Mundial de la Llibertat de Premsa	diumenge 4
dilluns 5	dimarts 6 Dia Mundial de l'Asma	dimecres 7	dijous 8	divendres 9 Dia d'Europa	dissabte 10	diumenge 11
dilluns 12	dimarts 13	dimecres 14 Dia Mundial de la Hipertensió	dijous 15 Dia Internacional de la Família	divendres 16	dissabte 17 Dia Mundial del Reciclatge Dia Internacional contra l'Homofòbia i la Transfòbia Dia Mundial de les Telecomunicacions. Dia d'Internet	diumenge 18 Dia Internacional dels Museus
dilluns 19	dimarts 20	dimecres 21 Dia Mundial de la Diversitat Cultural per al Diàleg i el Desenvolupament	dijous 22 Dia Internacional de la Diversitat Biològica	divendres 23	dissabte 24 Dia Europeu dels Parcs Naturals	diumenge 25 Dia d'Àfrica
dilluns 26	dimarts 27	dimecres 28 Dia Nacional de la Nutrició Dia Internacional d'Acció per la Salut de les Dones	dijous 29	divendres 30	dissabte 31 Dia Mundial Sense Tabac	diumenge 1

La proposta... Us heu aturat mai a pensar on han estat fabricats els productes que feu servir cada dia? El sabó, les ulleres, la roba que porteu posada, la pasta de dents, el fuet de l'entrepà, els xiclets, la fruita, el paper per escriure, les bombetes que ens il·luminen per llegir, etc.? Investigueu d'on vénen els productes que feu servir més habitualment en el dia a dia. Escolliu-ne alguns i feu un mural amb un mapa que en mostri la procedència.

juny 2014

Amb accions senzilles, tots podem ser portadors de "bona energia"!

Hi ha un munt de coses a fer que no contaminen, omplen el planeta d'energia positiva i, a més, són gratuïtes! Des de reciclar fins a regalar una abraçada a aquell amic o familiar que ho necessita. Amb una mica d'imaginació, la llista és llarga!

dilluns 26	dimarts 27	dimecres 28	dijous 29	divendres 30	dissabte 31	diuenge 1
dilluns 2	dimarts 3	dimecres 4 <small>Dia Internacional dels Nens Innocents Victimes d'Agressió</small>	dijous 5 <small>Dia Mundial del Medi Ambient</small>	divendres 6	dissabte 7	diuenge 8 <small>Dia Mundial dels Oceans</small>
dilluns 9	dimarts 10	dimecres 11	dijous 12	divendres 13 <small>Dia Europeu de la Prevenció del Càncer de Piel</small>	dissabte 14 <small>Dia Mundial del Donant de Sang</small>	diuenge 15 <small>Dia Mundial de la Premsa de Consciència de l'Abús i el Maltractament en la Vellesa</small>
dilluns 16	dimarts 17 <small>Dia Mundial de la Lluita contra la Desertització i la Sequera</small>	dimecres 18	dijous 19	divendres 20 <small>Dia Mundial del Refugià</small>	dissabte 21 <small>Dia Mundial de la Música</small>	diuenge 22
dilluns 23	dimarts 24 <small>Sant Joan</small>	dimecres 25	dijous 26 <small>Dia Internacional de la Lluita contra l'Abús i el Tràfic il·lícit de Drogues</small>	divendres 27 <small>Dia Internacional de Suport a les Victimes de la Tortura</small>	dissabte 28	diuenge 29
dilluns 30						

La proposta... El planeta necessita gent carregada de bona energia! Per exemple, persones que estalviïn electricitat, aigua i recursos, que reutilitzin i reciclin, i també que transmetin als més grans la importància de desplaçar-se a peu o amb transport públic i de comprar productes locals i de temporada. El planeta necessita gent com tu!

Penseu en accions senzilles per omplir el món d'energia positiva i compartiu-les amb la resta de companys de la classe.

Després, responeu entre tots la pregunta: en el cas dels productes que vénen de lluny, hi ha altres alternatives més properes?

juliol 2014

dilluns 30	dimarts 1	dimecres 2	dijous 3	divendres 4	dissabte 5 <small>Dia Internacional de les Cooperatives</small>	diumenge 6
dilluns 7	dimarts 8	dimecres 9	dijous 10	divendres 11 <small>Dia Mundial de la Població</small>	dissabte 12	diumenge 13
dilluns 14	dimarts 15	dimecres 16	dijous 17	divendres 18	dissabte 19	diumenge 20
dilluns 21	dimarts 22	dimecres 23	dijous 24	divendres 25	dissabte 26	diumenge 27
dilluns 28	dimarts 29	dimecres 30	dijous 31	divendres 1	dissabte 2	diumenge 3

agost 2014

dilluns 28	dimarts 29	dimecres 30	dijous 31	divendres 1	dissabte 2	diumenge 3
dilluns 4	dimarts 5	dimecres 6	dijous 7	divendres 8	dissabte 9 <small>Dia Mundial de les Persones Indígenes al Món</small>	diumenge 10
dilluns 11	dimarts 12 <small>Dia Internacional de la Joventut</small>	dimecres 13	dijous 14	divendres 15 <small>Mare de Déu d'agost</small>	dissabte 16	diumenge 17
dilluns 18	dimarts 19 <small>Dia Internacional de l'Assistència Humanitària</small>	dimecres 20	dijous 21	divendres 22	dissabte 23 <small>Dia Internacional per al Record del Comerç d'Esclaus i la seva Abolició</small>	diumenge 24
dilluns 25	dimarts 26	dimecres 27	dijous 28	divendres 29	dissabte 30	diumenge 31 <small>Dia Internacional de la Solidaritat</small>